

**VATANPARVARLIK VA AXBOROTLASHTIRISH. YOSHLARNI
VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHNING
ZAMONAVIY JIHATLARI**

Xatamov Baxodir Baxromovich

O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti

Annotatsiya

Maqolada jamiyatni axborotlashtirish sharoitida yoshlarni vatanparvarlik tarbiyasining zamonaviy jihatlari ko'rib chiqiladi. Vatanparvarlik tarbiyasining asosiy vazifasi yoshlarni ijtimoiy-siyosiy hayotda faollashtirish, fuqarolik faolligi va ijtimoiy mas'uliyat ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Axborotni tanqidiy tushunish axborotlashtirish sharoitida zamonaviy yoshlarni vatanparvarlik tarbiyasining muhim jihatlari biridir.

Kalit so'zlar: vatanparvarlik, ta'lim, yoshlar, axborot, texnologiya, himoya.

**ПАТРИОТИЗМ И ИНФОРМАТИЗАЦИЯ. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ
ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ МОЛОДЁЖИ**

Хатамов Баходир Бахромович

Университет общественной безопасности Республики Узбекистан

Аннотация

В статье рассматриваются современные аспекты патриотического воспитания молодёжи в условиях информатизации общества. Основной задачей патриотического воспитания является активизация молодёжи в общественной и политической жизни, развитие навыков гражданской активности и социальной ответственности. Критическое осмысление информации является одним из важных аспектов патриотического воспитания современной молодёжи в условиях информатизации.

Ключевые слова: патриотизм, воспитание, молодежь, информация, технология, защита.

Vatanparvarlik – o'z vataniga mehr, muhabbat va sadoqat tuyg'usidir. Bu o'z mamlakati yutuqlari va madaniyatidan faxrlanish, uning manfaatlari va irodasini himoya qilish, Vatan ravnaqi va ravnaqiga hissa qo'shish istagida namoyon bo'ladi.

Vatanparvarlik nafaqat Vatanga hissiy munosabatni, balki jamiyatda faol ishtirok etishni ham o'z ichiga oladi. Bu ovoz berish, saylovlarda qatnashish, ko'ngillilar bilan ishlash va urush paytida yoki boshqa inqirozli vaziyatlarda mamlakatni himoya qilishda namoyon bo'lishi mumkin.

Vatanparvarlik milliy madaniyat, til, urf-odatlar va tarixni saqlash va targ'ib qilish orqali ham namoyon bo'lishi mumkin. Vatanga bo'lgan muhabbat o'z mamlakatiga va u taqdim etgan qadriyatlarga chuqur hurmatni o'z ichiga oladi.

Biroq, vatanparvarlik millatchilik yoki ksenofobiyaga olib kelmasligi kerak. Bu boshqa mamlakatlar va madaniyatlarga hurmat, tinchlik va farovonlik faqat hamkorlik va o'zaro hurmat orqali bo'lishini tushunishga asoslanishi kerak.

Vatanparvarlik va o'z yurtiga muhabbat insonlar uchun juda kuchli va ilhomlantiruvchi kuch bo'lishi mumkin. Ular umumiy maqsad va manfaatlar yo'lida turli ijtimoiy va madaniy guruhlarini birlashtira oladi. O'z yurtiga hurmat va uni yanada yaxshilashga intilish ijobiy o'zgarishlar va taraqqiyotning harakatlantiruvchi kuchi bo'lishi mumkin.

Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning zamonaviy jihatlariga quyidagilar kiradi:

1. Fuqarolik o'ziga xosligi. Vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarning o'z mamlakatlari va uning fuqarolari oldida tegishliligi va javobgarligini rivojlantirishga qaratilgan. Bunga konstitutsiyaviy qadriyatlarni, mamlakat qonunlarini anglash va hurmat qilish, o'z huquq va erkinliklarini himoya qilish qobiliyati kiradi.

2. Tarixiy ta'lim. Vatanparvarlik tarbiyasining muhim tarkibiy qismi o'z mamlakati tarixi, uning madaniyati, yutuqlari va qiyinchiliklarini bilish, shuningdek, milliy qahramonlar va ramzlarga hurmatdir. Yoshlar milliy o'ziga xoslikni shakllantiruvchi milliy bayramlar va voqealardan xabardor bo'lishi kerak.

3. Jamiyat hayotida ishtirok etish. Vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarni ijtimoiy-siyosiy hayotda faollashtirish, fuqarolik faolligi va ijtimoiy mas'uliyat ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Yoshlarni ko'ngillilikning turli shakllariga, ijtimoiy ishlarga, saylovlarda ishtirok etishga, jamoat muammolarini hal etishga jalb qilish kerak.

4. Madaniyatlararo tushunishni rivojlantirish. Zamonaviy dunyoda bag'rikenglik va turli madaniyatlar va xalqlarga hurmatni rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. Vatanparvarlik tarbiyasi madaniyatlararo muloqotni rivojlantirish, turli xalqlar, ularning tarixi va madaniyati haqida bilimlarni, shuningdek, stereotiplar va noto'g'ri qarashlarni bartaraf etishni o'z ichiga olishi kerak.

5. Raqamli savodxonlik. Hozirgi vaqtda axborot va texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish alohida ahamiyatga ega. Vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarga vatanparvarlik qadriyatlarini tarqatish va himoya qilish uchun zamonaviy telekommunikatsiya vositalari va axborot texnologiyalaridan samarali foydalanishlari uchun raqamli savodxonlikni o'rgatishni o'z ichiga olishi kerak.

6. Ekologik ta'lim. Vatanparvarlik tarbiyasining muhim tarkibiy qismi atrof-muhitga mas'uliyat va g'amxo'rlikni rivojlantirishdir. Yoshlar tabiatni muhofaza qilish

muhimligini bilishlari, ekologik loyihalarda ishtirok etishlari va ekologik tashabbuslarni qo'llab-quvvatlashlari kerak.

Bu jihatlarining barchasi ta'lim jarayonining shakl va metodlari, jumladan, maktab va maktabdan tashqari mashg'ulotlar, oliy o'quv yurtlari, klublar va yoshlar tashkilotlari, shuningdek, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash orqali amalga oshirilishi zarur.

Axborotlashtirish sharoitida yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash dolzarb va muhim vazifadir, chunki zamonaviy yoshlar avlodi har qadamda ulkan axborot oqimi va Internet ta'siriga duch kelmoqda. Bu vatanparvarlik ongini va qadriyatlarni shakllantirishga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Axborotlashtirish sharoitida muvaffaqiyatli vatanparvarlik tarbiyasi uchun bir qator jihatlarni hisobga olish kerak.

O'z mamlakatining tarixi va madaniyati, vatandoshlarning qahramonlik ishlari va Vatanimizning buyuk yutuqlari haqida ma'lumotga ega bo'lgan qulay Internet platformalarini yaratish. Bu o'z mamlakati uchun vatanparvarlik tuyg'ulari va g'ururini shakllantirishga yordam beradi.

Yoshlarni axborotni tanqidiy idrok etishga o'rgatish. Axborotning haddan tashqari yuklanishi sharoitida ishonchli va ishonchsiz manbalarni ajrata olish, faktlarni tekshirish va ma'lumotlarni tahlil qilish muhimdir. Bu manipulyatsiya va voqealarni noto'g'ri talqin qilishdan qochadi.

Yoshlarni jalb qiladigan va ijobiy vatanparvarlik o'ziga xosligini shakllantirishga hissa qo'shadigan vatanparvarlik tadbirlari va aksiyalarini tashkil etish. Bu tanlovlar, ekskursiyalar, tematik ko'rgazmalar va milliy qahramonlar va mamlakat yutuqlari haqidagi filmlarni tomosha qilish bo'lishi mumkin.

Yoshlar o'z mamlakatlari tarixi va madaniyatini muhokama qilishlari va o'rganishlari, fikr va g'oyalar almashishlari va vatanparvarlik tadbirlarida faol ishtirok etishlari mumkin bo'lgan vatanparvarlik klublari va tashkilotlarini tashkil etish.

Ta'lim muassasalari o'quv dasturlariga vatanparvarlik tarbiyasini kiritish. Maktab va oliy o'quv yurtlarida tarix, madaniyat, davlatchilik va fuqarolikni o'rganish, o'quvchilarda vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirishga yetarlicha e'tibor qaratish zarur.

Yoshlarni mamlakat ijtimoiy hayotida faol ishtirok etishga jalb qilish. Xayriya, ko'ngillilik, ijtimoiy-siyosiy va madaniy tadbirlarda ishtirok etish yoshlarning o'zini jamiyatning to'laqonli a'zosi sifatida his etishiga, Vatan ravnaqiga hissa qo'shishiga xizmat qiladi.

Umuman olganda, axborotlashtirish sharoitida yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash vatanparvarlik qadriyatlarini, o'z vataniga nisbatan o'ziga xoslik va g'ururni shakllantirishga qaratilgan tizimli yondashuv va kompleks chora-tadbirlarni taqozo etadi.

Adabiyotlar:

1. Axmatqulov U. Vatanparvarlik, insonparvarlik va o'z millatiga sadoqat, shaxs ma'naviyati muhim mezonlari // "Мировая наука" №10(67), 2022.
2. Saidov, I. M., Axmatqulov, U. M., & Abdullayev, B. T. Ommaviy va internet axborot resurslarining yoshlarda vatanga sodiqlik tuyg'ularini shakllantirishdagi bog'liqliklar // Academic research in educational sciences, (4), 2020, 199-203.
3. Vatanparvarlik tarbiyasi // <https://uz.modern-info.com/13615585>.
4. Vatanparvarlik – vatanparvarlik tuyg'usini tarbiyalash nega muhim? // <https://uz.unistica.com>.